

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár
1946 május 29

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
III. évfolyam, 118. szám

Molotov nyilatkozott a békeszerződésekről és a párisi értekezleten megvitatott kérdésekről

MOSZKVA. — Hivatalos jelentések szerint Molotov szovjet külügyminiszter elutasította Byrnes amerikai külügyminiszternek azt az indítványát, hogy a békeszerződések kidolgozását — abban az esetben, ha a négy nagyhatalomnak nem sikerül megegyezésre jutni —, bízzák az Egyesült Nemzetek Szervezetére. Szovjet körökben hangsúlyozták, hogy az indítvány ellentétben áll a yaltai és potsdami határozatokkal, amelyek közös erőfeszítéseket írtak elő a békeszerződések kidolgozására.

A szovjet külügyminiszter nyilatkozatot adott egyébként a sajtónak a párisi értekezleten megvitatott kérdésekről. Molotov megállapította, hogy bizonyos amerikai körök úgynevezett „békeoffenzívájának” tulajdonképpeni célja az, hogy az amerikai és angol kormányok akaratait egy harmadik hatalomra rákényszerítsék. Ez természetesen ellenállásra vezet.

— Azt mondják — hangoztatta Molotov —, hogy néha az úgynevezett biztonsági és terjeszkedési vonalak között nehéz különbséget tenni. Ez így szokott, minden esetben fenn, mert például nehéz magyarságot találni Izland szigetének amerikai megszállására.

A szovjet külügyminiszter kijelentette, hogy az olasz békeszerződés kérdéséről eltekintve, a többi békeszerződésről illetően a nézeteltérések csekélyek.

— A Duna-hajózás kérdését véleményem szerint nem lehet az érdekeket államok nélkül tárgyalni — mondta — és főleg nem lehet elfogadni, hogy nemdunai államok diktáljanak ebben a kérdésben. Az olasz gyarmatok felett az angol gyámság az amúgyis monopolizált angol uralom kiterjesztését jelentené a Földközi-tengeren. A Venezia-Giulia tartományra emelt jogszlovén igényeket senki sem ellenzi, Trieste olasz többségű lakossága ellenére sem szakítható el mögöttös területeiről, már csak lakói érdekében sem.

Molotov a német lefegyverzés 25 esztendőre szóló ellenőrzésével kapcsolatban kijelentette, hogy kormánya véleménye szerint mindenekelőtt az előző határozatok végrehajtását kellene ellenőrizni.

— Byrnes azt javasolta, hogy novemberben kössünk békét a németekkel. De van-e valamilyen német kormány? Bár Sztalin vezértábornagy már Berlijnben a német közigazgatás összpontosítását indítványozta, ezt a többi hatalmak valamennyien visszautasították — fejezte be nyilatkozatát Molotov.

A szovjet—angol szövetség lehetővé teszi a béke megszüntetését

Most négy esztendője kötötték meg az angol—szovjet szövetségi szerződést. Ezalkalommal Molotov szovjet külügyminiszter íjváratot váltott Bevin angol külügyminiszterrel.

Molotov szerencsétlenségét fejezte ki Bevinnek és hangoztatta az a reményét, hogy az angol—szovjet szövetség, amely alapját alkotta a háborúban a két ország katonai és politikai együttműködésének — a nehézségek ellenére is —, lehetővé fogja tenni a két nép érdekének megfelelően a béke és biztonság megszilárdítását.

Bevin válaszában kijelentette, hogy bár nagy nehézségek vannak, de türelemmel és megértéssel le fogják győzni azokat, mert a szovjet—angol szövetség a két nép mélyleges álmából és érdekeiből fakad.

Abalolda' győzött a cseh—szlovákiai választásokon

PRAGA. — Csehszlovákiában vasárnap zajlottak le az általános választások. A választásokról mindeddig csak részletjelentések érkeztek be, de ezek jelentős balatódást mutatnak. Míg Cseh- és Morvaországban a kommunisták a szavazatok 40 százalékát szerezték meg, addig Szlovákiában az ott jobboldalnak tekinthető szociáldemokrata párt szerezte többséget.

Cseh- és Morvaországban százalékosan a következőképpen oszlának meg a szavazatok:

komunisták 40, a szociáldemokraták 16, szociálista nacionalisták 23, a katolikus néppártiak 18 százalékot szereztek. Szlovákiában kommunisták 30 százalék, a szociáldemokraták 60 százalék, a munkáspárt és a szabadságpárt pedig együttesen 10 százalék szavazatot kaptak.

Az olasz—osztrák határ megállapításával folytatják a békeelőkészítést a külügyminiszterhelyettesek

PÁRIS. — (Rador) A négy nagyhatalom külügyminisztereinek állandó helyettesei hétfőn megkezdték a június 18-ikára kitűzött külügyminiszteri konferencia előkészítését. Munkájuk első pontjaként Gardini olasz tábornokot hallgatták meg, aki előadta kormánya álláspontját az olasz—

Nagy Ferenc vezetésével

Magyar kormányküldöttség utazik június elején Londonba és Washingtonba

LONDON. — (Rádió) A „Daily Telegraph” című lap munkatársának értesülése szerint Nagy Ferenc magyar miniszterelnök több minisztertársa kíséretében a jövő hónap elején Londonba érkezik hivatalos látogatásra. A magyar miniszterelnök az angol fővárosból valószínűleg Wa-

osztrák határkérdéssel kapcsolatban.

Gruber osztrák miniszterelnök a francia fővárosba érkezett s ma kedden, ismereteli kormánya nézetét ezzel a kérdéssel kapcsolatban.

Megszűnt az amerikai vasutas-sztrájk

WASHINGTON. — Kétnapos tárgyalások után az amerikai vasutas-sztrájk véget ért a Truman elnök által előírt határidő letelte előtt néhány perccel. Az utolsó két ellenálló szakszervezet vezetői kijelentették ugyanis, hogy az elnök által indítványozott béremelést elfogadják és büntetésükük biztosítása mellett felveszik a munkát. Nemsokára a bejelentés után a vasúti forgalom megindult.

A sztrájknak fontos törvényhozás, kihatásai voltak. Az elnök a szenátus és képviselőház

Washingtonba fog utazni, ahol szintén tárgyalásokat folytat az amerikai kormányfővel.

Itt írjuk meg, hogy — a budapesti rádió jelentése szerint — Nagy Ferenc kihallgatáson fogadta Schönfeld budapesti amerikai és Gascoigne angol követet, akikkel hosszas eszmecsere történt. A

sejtház ülésén átmeneti jellegű rendkívüli felhatalmazást kért, melyet a képviselőház két órai tanácskozás után megadott neki. A szenátus döntése egyelőre ismeretlen.

Eszerint a háború végének hivatalos ki nyilvánítása után — tehát a békekötés után — hat hónapig az emők a kucsiparok munkásságát megakadályozhatja a sztrájkolásban olyan módon, hogy a kormány felhatalmazást kap a vonatkozó iparágak átvetelésére. Amennyiben az emők erre adnak a rendkívüli állapotot, a sztrájkot törvénytelenné nyilvánítják és a szakszervezeti vezetőket bíróság elé jehet állítani.

Jelentős gazdasági segítséget nyújtott a Szovjetunió Lengyelországnak

VARSÓ. Rádiójelentés szerint a moszkvai lengyel—szovjet tárgyalások befejeződtek és Bierut elnök, valamint kísérete visszatért a lengyel fővárosba. Moszkvában megegyeztek, hogy a Szovjetunió fegyvereket és hadfelszerelési cikkeket szállít Lengyelországnak, amíg annak hadiipara ki nem épül.

A Legfelsőbb Semmitőszék elutasította Antonescu és büntársai fellebbezését

A fellebbezés elutasítása után a halálraítéltek királyi kegyelemért folyamodtak

BUKAREST. — A Legfelsőbb Semmitőszék II. tanácsa szombaton reggel 9 órakor kezdte meg az Antonescu-féle háborús főbűnösök ejtettjei fellebbezésének tárgyalását, amely egész késő éjszakai órákig tartott. A teljes tanács tagjai Tanasescu elnökletével Predovic, Minculescu, Tuflu Dautte, Popescu és Iosif Munteanu semmitőszéki bírák voltak.

A közvédat Mihail Papadopol főügyész

képviselte. A Népbíróság előtt személyesen megjelent és ejtelt összes háborús főbűnösök fellebbezést nyújtottak be, amelyeket a hivatalból kirendelt, vagy a megbízott védőügyvédek terjesztettek elő. A fellebbezési tárgyaláson az elítelt vádlottak közül egyik sem jelenhetett meg. A védőügyvédek beszédei és előterjesztései után a délután folyamán Papadopol főügyész tartotta meg hatalmas vádbeszédét, megdöntve

a védelem indokait és kérve az összes fellebbezések elutasítását.

A Legfelsőbb Semmitőszék május 27-én, tegnap hirdette ki nagy érdeklődéssel várt ítéletét, amely elutasította Antonescu és büntársai fellebbezését.

A halálraítéltek megbízták védőügyvédekkel, hogy királyi kegyelemért nyújtsanak be kérelmet.

Román, magyar, zsidó és szász háborús bűnösök feletti ítélezt a kolozsvári Népbíróság

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Népbíróság hétfőn reggel hirdetetett ítéletet a háborús bűnösök hetedik csoportjába tartozó vádlottak ügyében. Ebben a csoportban a munkaszolgálatos századok vezetői állottak a Népbíróság előtt.

Gesit Zoltánt, Nagy Sándort, Naznay Nagy Márton, Müller Mihályt, Ciolo Józsefet, Szabó Tóth Pált és Fekete Pétert távollétükben halálra ítélték. A többi távollévő vádlottat: Anyos Lászlót, Boldisár Lászlót és Juhász Józsefet életfogytiglani kényszermunkára, míg Teodorescu Gheorghet és Szánó G'zát 10 évi kényszermunkára ítélték.

A letartóztatásban lévő Lax Heinrich Chaim máramarosszigeti szobafestő életfogytiglani kényszermunkára, Vilcu Nico-

lae lugosi ezredes és Boschner Johann SS-katonát 15—15 évi kényszermunkára, Szomju Pál pálfalvi földművest 10 évi kényszermunkára, Orbán Jeremiás rettegi borbélyt 5 évi kényszermunkára, Szika István szilágysomlyói tisztviselő, volt főhadnagyot 5 évi szigorított börtönre, Gáll Ferenc szilágymezei földművest és Szabó József aradi kereskedőt 3—3 évi szigorított börtönre ítélték.

Az elítéltek vagyonának elkobzását elrendelte a Népbíróság.

Nicolaescu Joan kapitány, dr. Györi Barna kolozsvári ügyvéd és dr. Oláh Imre sebész-orvos vádlottakat felmentette a Népbíróság.

A népbíró Boschner Johann ítélete ellen fellebbezést jelentett be.

Nyilasok, szadisták, gyilkosok a Népbíróság előtt

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Népbíróságon napok óta tart a gettó-per tanuik kihallgatása. Minden új tanu újabb gáztétről számol be.

A vádlottak rendületlenül tagadnak. Fekete Margit, a dési nyilasok egyik „nagyasszonya”, mosolyogva hallgatja a vallomásokot és a szembesítésnél letagadja azt, hogy része volt a dési gettó hordozalomban. „Csak érdeklődésből járt ki a gettóba — vallja. — A tanuk igazolják,

hogy bottal a kezében ment végig a gettón minden nap és aki utjába akadt, azt megütötte. Bottal végezte a motozist a nők testében. Társa, Gecse László vádlott zöld ingben, fekete nadrágban és fekete csizmában, gumibottal a kezében járt ki a gettó területén. Nyilas párttag volt és önként jelentkezett kegyetlenkedni. Friedmann Mór dési szabó vallomása szerint Gecse addig ütötte dr. Biró Sámuel botlenni ügyvédet, míg az kezét között

meghalt.

A szilágysomlyói tanuk arról tesznek vallomást, hogy az összes erdélyi gettók között ez volt a legborzalmasabb. Dr. Benedek József orvos elmondja, hogy a fertőzött kutak vizétől a gettóba hurcolt emberek megbetegedtek, orvosság nem volt. pár nap alatt tíz-tizenöt kilót fogytak. Ennek következtében az auschwitzi szelektálásnál — ahol az dől el, ki kerül a gázkamrába, mint munkaképtelen és kit minősítenek munkaképesnek —, nagyrésztük gázkamrába került már az első napon.

Lázár József szilágysomlyói könyvkereskedő vádlott eljött is számos tanu mondja el vallomását. Lázár József beszámíthatatlannak igyekszik feltüntetni, olmebetegnek teteti magát. Az elnök kérdéseire ordítva válaszol és felháborodva tiltakozik a vádak ellen. Egyike volt azoknak, akik aljas dologra kényszerítették a gettóba hurcoltakat, fényképet készítettek róluk, amelyeket üzlete kirakatába tett ki: „Így éltek a gettóban” címmel. Fischman Sándor szilágysomlyói tanu elmondja Lázáról, hogy mikor munkaszolgálatról hazamenve a gettó végében feleségével pár szót volt alkalma váltani. feleségétől megtudta, hogy Lázár megverte kisgyermeküket és ezzel kényszerítette őt arra, hogy vallja be, hogy dugták el a gyermeküket a veres követek közé. Lázár hamarosan meghalt.

Csögör Lajos rektor nyilatkozata:

Megmarad a Bolyai-egyetem jogi karának épülete, lelemelték az állami ösztöndíjakat és orvosi felszerelést utaltak ki a vásárhelyi klinikáknak

KOLOZSVAR. — Hirt adtunk már röviden arról, hogy a romániai egyetemek rektorai az elmúlt héten miniszterközi megbeszélésen vettek részt Groza Péter miniszterelnök jelenlétében. Lapunk munkatársa felkereste Csögör Lajost, a Bolyai Tudományegyetem rektorát, aki a következőket mondotta a bukaresti tárgyalásokról:

— Bukarestbe a kolozsvári Ferdinánd-egyetem rektorával és vezetésével utaztunk, hogy megbeszéljük a kormányval az egyetemeken észlelhető politikai tüneteket és a kormány elé tárjuk azokat a pénzügyi kívánságainkat, amelyek teljesítése nélkül sem a Ferdinánd-egyetem, sem a Bolyai-egyetem nem tudja munkáját korszerű viszonyok között végezni. Ezekről a kérdésekről először Groza Péter miniszterelnök urral tárgyaltunk, majd javasoltunk, hogy az egyetemek kérdését miniszterközi értekezleten vitassuk meg.

— A miniszterközi értekezletre meghívták a bukaresti és jasi egyetem vezetését is s így egyszerre tájékoztattuk a jelenlevő minisztereket és államtitkárokat a romániai egyetemek, intézmények és klinikák általános anyagi helyzetéről.

— A tájékoztató után, amint azt már a lapok is közölték — folytatta Csögör Lajos rektor — Groza Péter miniszterelnök ígéretet tett, hogy a kormány a legközelebbi időn belül rendezni fogja kívánságainkat, tudatában lévén annak, hogy a költségvetésben előirányzott összegek távolról sem fedezik a szükségletet. A politikai helyzet és az egyetemek rendjének biztosítására felmerült kérdések megtárgyalása után jelentette ki Groza Péter miniszterelnök a magyar egyetem rektorának, hogy a kormány mindazt, amit a párisi döntés előtt ígért, a legmesszebbmenően biztosítani fogja s fokozott erővel törekszik arra, hogy a teljes jegegyenlőség alapján minden magyar otthon érezze magát Romániában.

— Itt kell megjegyezni azt — mondotta a továbbiakban Csögör Lajos rektor —, hogy bukaresti tárgyalásaink alkalmával az egészségügyi minisztérium egy teherautónyi egészségügyi felszerelést, kötszert, gyógyszert és egyéb felszerelést tárgyalt bocsátott orvosi karunk rendelkezésére, ami azóta már meg is érkezett Marosvásárhelyre. Ezen kívül még egy fontos eredménye van bukaresti tárgyalásainknak. A miniszterközi értekezleten felmerült a jog- és közgazdaságtudományi kar épületének kérdése is s úgy döntöttek, hogy a Kereskedelmi Akadémia véglegesen Brassóban marad s így a Bástyá-utcai épület végérvényesen a Bolyai-egyetem jog- és közgazdasági karáé lesz. Tárgyalásokat folytattunk hat természettudományi intézetünkre vonatkozólag is, amelyek ma még fedél nélkül állnak. Ezeknek elhelyezésére pénzt kérünk a kormánytól, mire szintén komoly ígéretet kaptunk.

— Végezetül talán még annyit említek meg — fejezte be nyilatkozatát Csögör Lajos —, hogy a Bolyai-egyetem széghétsorsú diákjainak segélyezésére kiutalt 190 ösztöndíjat a kormány április 1-től személyenként 30 ezer lej összegről 60 ezer lejre emelte fel.

Sorra megválasztják kiküldötteiket a székelyudvarhelyi nagygyűlésre a Magyar Népi Szövetség megyei szervezetei

KOLOZSVAR. Mint ismertej, a Magyar Népi Szövetség ezévi nagygyűlését Székelyudvarhelyre hívta össze. Bár a nagygyűlés időpontját az országos központ május 30-ai elhalasztotta, Székelyudvarhely magyarsága nagy lendülettel készülődik a MNSZ körirányított jelenléte közgyűlésére.

A közgyűlésre mintegy 400 kiküldötttel várnak az ország minden részéből, akiknek részvételét már biztosították. A város lakossága ugyanakkor társadalmi különbség nélkül vállalja a kiküldöttek egy részének felvételét is, míg a többi kiküldöttek a gimnázium élekedéjében fognak előkészülni. Székelyudvarhelyt lázas előkészületek folynak a Székely Színház ünnepélyes megnyitására, a romániai magyar népi közgyűlésére, a Bányakutató Intézet kiállítására s amint jegyünkben értesülünk, a székely borvízkészítésre is.

Míg Székelyudvarhely magyarsága az országos közgyűlés előkészítésével foglalkozik, a Magyar Népi Szövetség megyei szervezetei sorra tartják meg évi közgyűléseiket, hogy számba vegyék eddig végzett munkájukat s megválasszák a megyei magyarság képviselőit a székelyudvarhelyi országos nagygyűlésre.

Brassó

Szolnok-Doboka, Kolozs, Maros-Torda és Arad után az elmúlt napokban tartotta meg közgyűlését a Magyar Népi Szövetség brassómezei szervezete is. Közel száz kiküldött vett részt a közgyűlésen, melyen igen szép számmal vonultak fel a brassómezei falvak kiküldöttei is. A nagygyűlésre mint vendég résztvevő Marjan Dumitru csendőrfőhadnagy, a pandurhadosztály vezetője is.

Jakab János elnök megnyitása után az egyes községi kiküldöttek mondták el jelentéseiket, nyugodt lelekkel járva fel az utóbbi időben tapasztalt soványtápláltságokról, valamint egyes esendőségek erőteljesítéséről.

Hosszúhajú kiküldötte után Barcaufanu, Keresztvár, Krizba, Tatrang, Zajzon, Zert, Feketeházi kiküldöttei a végzett munkáról s a legsürgősebben megoldandó feladatokról számoltak be.

A községi előjárások és a csendőrségek működéséhez szóló beszámolóikhoz mindannyiszor külön-külön is hozzászólt Marjan Dumitru csendőrfőhadnagy, aki a panaszok elhangzása után őszinte demokratikus lelkülettel igyekezett tisztázni a felmerült kérdéseket és a legmesszebbmenően segítségnyújtást a panaszok kijavításánál. Hangsúlyozta, hogy az elhangzott panaszok nagy része, már ami a közgazdasági és csendőrségi vonatkozású, olyan, amire a helyi hatóságok segítenek.

A rossz előjárásokat a község lakóinak kell elmozdítani, a kötelességeket s a teljesítő csendőrséget pedig ki kell cserélni. Csak így tudjuk a demokráciát meg-

erősíteni és a falvak bekéjét megtörteni — fejezte be beszédét Marjan Dumitru csendőrfőhadnagy.

A közgyűlés azután szervezeti ügyeket tárgyalt meg, majd az udvarhelyi országos nagygyűlésen való részvételi kérdést tisztázták.

Szatmár

Szatmár vármegye magyarsága az elmúlt hét szerdáján tartotta megyei nagygyűlését a MNSZ szatmárnémeti székházában. A nagygyűlésen résztvevő Borsai József nagyváradi tartományi titkár is, de igen szép számmal vonultak fel a környék falvainak földművelői és a bányavidéki bányászok kiküldöttei is. A nagygyűlés fényes bizonyítéka volt annak, hogy a falvak népének magyar vezetői nemcsak megértették a MNSZ-be való tömörítés nagy jelentőségét, hanem alkalmasok is a vezetésre. Az egyes beszámolók kemény, jankadellán munkáról tettek tanubizonyoságot. Ugyanakkor messze-menőleg kifejezésre jutott az a szándék is, hogy a román nép fiaival együttműködve, mindent el kell követni a demokrácia megteremtéséért és a nemzeti jogegyenlőség megvalósításáért.

Különösen gazdag munkáról számolt be Lengyel Béla, a nagybányai járás vezetője, Kupás Antal felsőbányai kiküldött, valamint Nagy Elek megyei elnök a szatmári járás nevében.

A beszámolók után Szatmár vármegye a székelyudvarhelyi országos nagygyűlésre a következőket küldötte ki: Szabó Ödön dr., Matócsi Lajos, Walent Gyuláné, Nagy János Szatmárnémeti, Bagossy Sándor dr. Nagybánya, Tündik László Turteróbas, Miskolczi Károly Géres, Ojsovskó Zsófia Csedreg, Fábán Elemér Szénváralja, Ifju Szász Károly Géres, Kánya Gusztáv Patóháza, Zsigrai Ferenc Kakszenmárton, Nagy Elek Kisköles, Szűcs Zoltánné Nagybánya és Bolyáki Imre Pettyén.

A nagygyűlést Borsai József tartományi titkár zárta be a MNSZ eddigi munkáját

mélítva s a még elvégzendő feladatok nagyságára mutatva rá.

— Az a nép — mondotta —, amely Dózsa, Petőfi és Kossuthot adta a világnak, megállja helyét ezután is, ha olyan vezetői lesznek, mint ők s a néppel érző, a nép akaratát cselekvő vezetőkkel haladva előre a fejlődés útján előre, hogy megkapja méltó helyét a szabad népek nagy családjában.

Resicabánya

Ugyancsak az elmúlt héten tartott rendkívüli közgyűlést a MNSZ krassómezei szervezete is Resicabányán. A közgyűlést, melyet nagy népgyűlés követett, Konrad Péter, a megyei szervezet elnöke nyitotta meg, majd Oláh Benjámin és Tótor Sándor ismertették a választási előkészületeket, valamint a Székelyudvarhelyre összehívott országos nagygyűlés jelentőségét. Az udvarhelyi nagygyűlés krassómezei résztvevőinek Konrad Pétert és Tóthka Lajost választották meg.

A krassómezei közgyűlés megyei választási bizottságot is választott, majd kimondták a megyei gazdasági bizottság felállításának hajadéktalan szükségességét is. A közgyűlést Juhász Lajos százas intézőbizottsági tag részletes politikai tájékoztatója és Tótor Sándor zárószavai rekesztették be.

Zilah

Szilágy vármegye magyarsága a MNSZ megyei elnökségének hívására Zilahon tartotta közgyűlést. A közgyűlésen Enyedi Ferenc elnök megnyitása után Csörgel József megyei titkár számolt be a szilágysági magyarság jelenlegi helyzetéről és a MNSZ végzett munkájáról. Ezután Kovács Elek tartományi kiküldött szólt az egybegyűltekhez, méltatva a Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi nagygyűlésének jelentőségét s kemény harcot kiállásra szólítva fel a megye magyarságát még megoldatlan kérdései sikeres orvoslásáért.

Köteles István kiszagda alelnök javasla-

Tito tábornagy

születésnapját ünnepelték a múlt héten Jugoszlávia népei. A világ demokratikus közvéleménye is szeretettel fordul ez alkalommal a tábornagy felé.

Titoban a fasizmus elleni harc idején népének legendás vezérét láttuk, a háború után eltelt alkotó esztendőben pedig a bölcs államférfit és a céltudatos újjáépítőt ismertük meg.

Mi, magyarok emellett hálával gondolunk Titóra, az államférfira, mert ő valószínűleg meg a Jugoszláviában élő magyarság egyenjogúságát, ahogyan egyenlő jogokat biztosított a soknemzetiségű ország valamennyi együttélő népe számára. Már a győzelem után elmondott első beszédében hangsúlyozta a megbékélés fontosságát:

— Nálunk azelőtt azért voltak nemzetiségi ellentétek — mondotta —, mert egy ellik elnyomta nemcsak a többi népeket, hanem saját népét is. Mi ezt felszámoltuk és most mindenki a maga ura... Országunkban nem lehetnek másodrendű polgárok! Mindenki, nemzetiségre való tekintet nélkül, elsőrendű polgár és mindenkinek egyenlő jogai vannak.

Ezt a programot Tito tábornagy véghezvitte. Elég volt egy békés esztendő ahhoz, hogy megtisztítsa a jugoszláv állami életet és közigazgatást a náci-barát elemektől és népének adott új alkotmányával biztosítja valamennyi állampolgár számára az öt megillető szabadságjogokat.

A demokratikus államkeretek között Tito és kormánya gazdaságilag erős országot épített fel. A háború okozta rongálásokat helyreállították, a nehéz élelmiszeri helyzetet kívül ma már semmi sem emlékeztet a háborúra. S Tito hozzáfogott a szellemi újjáépítéshez és a jugoszláv ifjúság új alapokon való neveléséhez.

Tito Jugoszláviájának külpolitikája a Duna-medence népének megbékélését és Testvéri együttműködésének megteremtését tűzte ki céljává. Ugyanez a célja minden demokráta magyarnak, románnak s bolgárnak egyaránt. A tábornagyban tehát a többi dunavölgyi népek is őszinte barátjukat és harcostársukat ünnepelhetik.

tára a közgyűlés új megyei vezetőséget is választott, majd a székelyudvarhelyi országos nagygyűlésre a következő kiküldötteket jelölte ki: Tóth Gusztáv és Lozán Sándor, Nagykaroly, Bene Géza Bórvölgy, Görgey Dezsőné Nagykaroly, Balogh Lajos az alsószepori járás, Szokor Márton a zsilóbi járás, Tapodi Kálmán, Mokk Vendel, Varga Lajos dr., Kólya István és Rozs Imréné a tasnádi járás, Kiss Mihály és Kinda György a szilágysági járás, Csörgel János, Vincze György, Varga Bálint, Balja Piroška, Kincses Károlyné a zilahi járás, Ferenc Lajos, Budai László, Varga Károly, Baróti Béla, Polják Irén az érmihályfalvi járás, Bara G. István, Cserné István, Szentpétery Eje-mér dr., Boross Jenőné és ifju Tóth Ferenc a szilágysomlyói járás kiküldötteként.

A nagygyűlés Köteles István megyei elnök zárószavával ért véget.

Kinevezték a magyar kereskedelmi iskolai tanári képesítő-vizsgák bizottságait

KOLOZSVAR. — A kolozsvári magyar tankerületi főigazgatóság közli, hogy a közoktatásiügyi miniszter kinevezte a kereskedelmi iskolai tanárok részére tartandó képesítő vizsgák bizottságait. A kereskedelmi ismeretek szakcsoportjánál elnök Rajthy Tivadar dr. kolozsvári egyetemi tanár. A bizottság tagjai: Ehringer József dr. egyetem, előadó, Tamásán Traian kereskedelmi liciumi tanár és Horváth Lajos kereskedelmi liciumi tanár.

A jog- és közgazdaságtani szakcsoport elnöke Kislégyi Nagy Dénes kolozsvári egyetemi tanár. Tagok: Süvényházy Ferenc egyetemi tanár, Pop Sabán kereskedelmi liciumi tanár és Argyutay Piroška kereskedelmi liciumi tanár.

Az áruismereti szakcsoport elnöke Vargha László kolozsvári egyetemi tanár, tagjai: Felszeghy Ödön egyetemi előadó, Cséke Domokos és Szabó Árpád tanárok.

500.000 lej jutalmat

adok annak, aki nyomára vezet 24-én éjjel történt cipésműhelyem beltrőinek. Ahonnan egészen új felgépész, javított, javításra adott cipőket, bőr- és talpanyagot vittek el. **Hambrik Károly cipész** Kolozsvár, Haşdeu-u. (v. Kókert) 2

Veszek két üres

Aragáz-tartályt.

Singer, Sziesztaszálló

Hegedüs Sándor-utca 4.

Mindenféle színben, legmodernebb választéktan

nyári és fűrdőcipők

készülnek

Hosszu-utca 5 sz.

FARKAS cipésmű.

MOLNÁR és PINTÉR

műmalom Kolozsvár

keres szakképzelt

almolnárokat.

Bánságlak előnyben.

Vezetőség.

Jókarban lévő

24-es keretfűrész

(gallert) lehetőleg gyorsíratul keresünk megvételre.

Cim a kiadóhivatalban.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 4000 lej.

Apróhirdetések szavankint 200 lej, legkisebb hirdetés 2000 lej. Állástkeresőknek szavankint 150 lej, legkisebb hirdetés 1500 lej. A kiadóba címzett és jelígis leveleknél 200 lej pótdíj fizetendő. Ki tud róla? szavankint 150 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 400, 450, 500 lej. Szöveghirdetés szavankint 500 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 600 lej. Nyíltér szavankint 600 lej.

ADÁS-VÉTEL

VESZÉK és eladók használt ruhát, fehérneműt. Kossuth Lajos-utca 7, Domokos. 454

FIGYELEM! Legolcsóbban vásárolhat Kolozsváron férfi és női varrógépeket, kerékpárokat Weisz gépkereskedésében, Horea-utca 56. 488

EZÜSTÖT magas áron vásárolunk. Urbansky és Kérdő ékszerüzlet, Szabadság-tér 24. szám. 879

PERZSASZONYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicóm”, Kossuth Lajos-utca 20, Telefon 508. 1067

BELYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbelleget legmagasabb áron vesznek. Dávid Ferenc-utca 12. F

EGY tojáskeltegő gép eladó. Weisz, Horea-utca 56. 1329

HASZNALT ruhákat és mindenféle használt dolgokat vesznek és eladók. Szabadság-tér 19, Grünfeld. 1346

ÓCSKA olaj magas áron megvásárolnak, ugyanott fayance kettős mosogató eladó. Simon és társai, Kossuth Lajos-utca 5, udvarban. 1404

VESZÉK, eladók férfi, női ruhaneműt és ágyneműt. Weisz, Malom-utca 10. 1404

VESZÜNK csak jó állapotban lévő szép-rodajmi, művészeti és tudományos könyveket, esetleg egész könyvtárakat és Révay lexikonozatot. „Curier”, Dózsa György-utca 21. 1404

ELADÓ vaskassza. Érdeklődni a Hitelbanknál, Szabadság-tér 7. 1490

KONYHABERENDEZÉS modern sürgősen eladó. Horea-utca 6, III. 4. 1510

KATRÁNPAPÍRT vesznek 20 kötésig. Kossuth Lajos-utca 32, asztalos. 1511

ÜZLETBERENDEZÉS üvegezéssel eladó. Mócok-utca 21, ajtó 1. 1557

NEGY jókarban lévő párnázott szék és karosszék eladó. Megtekinthető Simon Pálnál, Dacia (Radák-utca) 3 alatt, földszint. 1547

FEHÉR kombinált gyermekocsi eladó. Berek-utca 47. 1536

KERESÜNK villanymotort, két lóerőt egyedárammal, 440 voltost. Bethlen-utca 18. 1576

FÉRFI és női kerékpár eladó. Hosszu-utca 5, ajtó 3. 1456

ELADÓ négyüléses, jókarban lévő Skoda személygépkocsi. Érdeklődni a Magyar Népi Szövetségnél, Medgyesen. Gr

SÜRGŐSEN eladó egy bécsi gyártmányú zongora. Cim a kiadóban. 1583

ELADÓ egy új disznó, egy pár 44-es fekete férfi félcipő és egy 37-es női félbarna cipő. Ciocarjia (Pacsirta-utca) 5. 1584

SÜRGŐSEN eladó egy 4+1 jámpás kütüno rádió. Szabadság-tér 10, hátfel az emeleten. Polgárnál, 1-3-ig. 1562

ELADÓ tiszta gyapjú sötétkék női kosztümöset. Cim Szabó Lajos fűszerüzlet pénztáránál, Szabadság-tér 26. 1603

ELADÓ gyermek sportkocsi, ablakráma, új kemény és fenyőfa. Megtekinthető Pata-utca 95 ajatt. 1600

ELADÓ rakodó kaptárok. Ond-utca 13. 1607

VESZÉK cca. 500 darab fedézsíndelyt. Pop Vasile, Majális-utca 10. 1602

VESZÉK kupáscserépet és ócska téglát. Pop Vasile, Majális-utca 10. 1602

ELADÓ egy 4+2 acélszöves modern márkás rádió. Szabócs vezér-utca 1. 1592

EGY automatamérleg eladó. Cim a kiadóban. 1593

KARBID készüléket hegesztésre vennék, lehetőleg Messert. Bojdog-utca 14. 1596

MODERN, új diófa teleháló elkötözés miatt sürgősen eladó. Hadak-utca 32. 1595

ELADÓ szabófelszerelés. Marinescu-utca 31, Rádulyné. 1611

MODERN butorok, zománcozott kombinált szoba, konyhák, alkalmi diófa íróasztal, ebédlő, mély és sportkocsi. Karolina-tér 9 butorüzlet. 1589

ELADÓ önműködő Balldaxete II. fényképezőgép, 6 darab alpakka leveses esze és más háztartási cikkek. Carol Marx-ut (Rudolf-ut) 26-28, I. emelet, 1. ajtó. 1598

ELADÓ egy gyönyörű Germüller márkájú, 1,5 m. nagyságú pontosan járó szekrényóra, egy hónapig jár. Szent István-utca 20, ajtó 4. 1587

MODERN, komplett új diófaháló, lakkesztő háló, használt békebejeli háromajtós diófaszekrény, egyszemélyes rekamie, előszobafal, kütüno szőnyeg eladó. Hunyadi-tér 14, Király-utca sarok, asztalosműhely. 1577

FÉRFI kerékpár eladó. Szabadság-tér 21, szabóság. 1586

SÜRGŐSEN eladó egy új modern, diófa-nyiroz komplett kombinált szoba, egy teleháló, egy használt háló és konyhák. Calamb-utca 41. 1605

RADIO 4+1 jámpás Orion, varázsszemes, modern világvevő eladó. Arpad-utca 32, Neufeld. 1582

VITRINÜVEG eladó. Mócok-utca 76, Morariu. 1604

ELADÓ egy jókarban lévő jég szekrény. Timár-utca 20, II. emelet, ajtó 10. 1611

DIÓFAHALÓ 2,900,000 lejért, modern konyha 1,150,000 lejért és kombinált szobák eladók. Butorüzlet, Dézsma-utca 13. 1574

HASZNALT ruhát, fehérneműt vesznek és eladók. Bajász, Unió-utca 12. 1573

RADIO 6+2 Standard eladó. Magyar-utca 1, ajtó 12. 1569

EZÜSTÖT legmagasabb áron vásárolja az Ezüstárugár, Kornis-utca 7. Telefonpalota mellett. 649

ALIG használt román-magyar patefonlemezeket megvételre keresek. „Promptus” kereskedelmi ügynökség, Dózsa György-utca 29, I. emelet. 1559

ELADÓ egy álló íróasztal, egy villanycsillár, egy sokszorosító gép hozzávaló festékek. Cim a kiadóban. 1566

ELADÓ egy kétkerekű tajiga és egy 6x4 1/2-es fényképezőgép. Cim a kiadóban. 1568

ELADÓ teljesen új kékrókaboa. Berek-utca 42. 1570

JÉGSZEKRÉNY jó állapotban és egy gyermekágy sodronnyal eladó. Horea-utca 96. 1578

ALKALMAZÁST KAPHAT

FÉNYKÉPESZ segédet, aki a szakma minden ágában járatos, azonnal fejvesz. „Electrofoto”, Kossuth Lajos-utca 29. 1478

ÖNÁLLÓAN jóírózó háztartási alkalmazottat keresek. Farkas-utca 7, I. emelet, MNSZ. Gr

GÉPIRÓNÓ román-magyar, alkalmazást kaphat. Ajánlatokat „Azonnali belépés” jelígre kérek. 1565

MEGBIZHATÓ házvezetőnőt keresek vidékre. Cim Butyka állásért. 1567

KERESÉK jóírózó mindenest három személyhez. Malom-utca 12, bazár. 1561

ALKALMAZOK segédmunkást szobafestő és mázolómunkára. Pop V., Majális-utca 10. 1602

ALKALMAZOK napszámosfiut szobafestő munkához. Pop V., Majális-utca 10. 1602

MINDENES szakácsnőt jó fizetéssel keresek vidékre. Érdeklődni Technoluxnál, Szabadság-tér 24. 1593

ÜGYES kifutót keres Technolux, Szabadság-tér 24, udvarban. 1593

GYERMEKSZERETŐ mindenest keres vidékre orvosasád. Cim a kiadóban. 1609

VARRÓGÉP- és kerékpárjavító műszerész magas fizetéssel alkalmazok. Csakis komoly munkaerők jelentkezzenek. Weisz, Horea-utca 56. 1580

SZERENYIGENYU házvezetőnőt keres iparosember. Megbeszélés délután 4-től. Pata-utca 42, 3. ajtó. 1463

HAZIMUNKARA kézi kötőnőket és bébicipő horgozókat fejvesz Lady, Zápolya-utca 12. 1529

ALKALMAZÁST KERES

KÖZÉPKORU házaspár házmesteri állást külső és belső munkával vállal. Cim a kiadóban. Gr

FIATAL varrni tudó leány, raktárkezelésben járatos, fürdőhelyen vagy gyermek mellett állást keres. „Lelekiismeretes” jelígre a kiadóba. 1581

EGY 19 éves fiatalember csaposnak vagy bármilyen állásba ejmenne. Cim a kiadóban. 1591

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Papp János
vismű-gépkocsivezető

temetője ma, kedden délután 5 órakor lesz a temetői kápolnából.

A gyászoló család.

Butort, szőnyeget, vaskaszt varrógépet olcsón

SZÉKELYNEL POSTAKERT-UTCA 14

Vétel és eladás. Bizományba elfogadok és közvetítek.

S P O R T É L E T

A román válogatott 4:3 arányban legyőzte Nagyvárad csapatát

Összeállították a magyar válogatott csapatot

KOLOZSVAR. — A román labdarugó válogatott, készülve a június 2-ki magyar válogatott elleni mérkőzésre, vasárnap délután a CFR Giulesti-pályáján Bukarestben edzőmérkőzést játszott Nagyvárad válogatottjával, amelynek csatársorában többek között Coracu, az U játékos is szerepelt. Az első félidőben a nagyváradi csapat vezetett 3:0 arányban, míg a második félidőben a román válogatott felülkerekedve 4:3 arányban legyőzte Nagyvárad válogatottját. A magyar válogatott ellen szereplő csapatot ma állítja össze a Labdarugó Szövetség.

Budapestben is megtörtént minden előkészület a bukaresti mérkőzésre. A legújabb jelek szerint a magyar válogatott a következő összeállításban játszik Bukarestben: Csikós, Rudas, Björ, Sáros, III., Szűcs, Nagymarosi, Szabó, Szusza, Deák, Zsengel, Jár. Puskás. Tartályok: Szabó, Laborcz, Rákosi, és Keszthelyi.

A Sanitas-Haggibbor 3:1-re győzött a Victoria ellen

KOLOZSVAR. — A városi sporttelepen vasárnap délután 1500 néző jelenlétében a Sanitas-Haggibbor — amelynek színeiben Fekete, Szász és Darók Dermata-játékosok is szerepeltek — megérdemelten győzte le a Victoria csapatát 3:1 (0:1) arányban. A mérkőzés első félidőjében a Victoria volt nagyobb fölényben és megérdemelten vezetett Zahan szép góljával. Szünet után a Sanitas-Haggibbor átcsoportosítva csatársorát, nagy fölénybe került és sikerült Szász góljával kiegyenlítenie. Két perc múlva Fekete révén a vezetést is megszerezte a Sanitas-Haggibbor. Cornea öngóljával 3:1 eredménnyel fejeződött be a mérkőzés.

A Sanitas-Haggibbor csapata az utóbbi hetekben sorozatos sikereket ért el. Védeleme

Szajókyval és Noé II-vel az éjén. csatársora pedig, amelynek színeiben Fekete, Klejmann és Mátéffy szerepeltek, kitűnően megállta helyét. Sikerrel mutatkozott be Traub, a temesvári ILSA volt játékosa is. A Victoria csapata, amely az első félidőben egymásután vezetett a szebbnél-szebb támadásokkal, szünet után teljesen összeroppant. A legjobbak voltak Zahan, Lőrincz, Capusan és Bedő.

A mérkőzést Orosz Gábor vezette, aki az előnyszabályoknak gyakran tévedett.

Előzőleg a Victoria ifjúsági 4:2 (2:1) arányban győzött a Vasas ifjúsági ellen. Góllövők: Barbu, Joana, Lénárt, Székely (öngól), illetve Szolnay és Szilágyi.

Kitűnő eredmények a MOTO Club vasárnapi Feleki hegyversenyén

KOLOZSVAR. — Vasárnap délelőtt hatalmas érdeklődés mellett rendezte meg a kolozsvári Moto-Club feleki hegyversenyét, amelynek közel 30 indulója volt. A legjobb időt Barbu főhadnagy futotta a 7 kilométer és 300 méteres távon. Eredmények:

100 kbc-es kategóriában: 1. Végh 8.20 perc, 2. Simu 9.54 perc, 3. Kudor 11.13 perc. 125 kbc-es kategóriában: 1. Rezi 8.05 perc, 2. Fodor 8.44 perc. 250 kbc-es kategóriában: 1. Cotz 8.19 perc, 2. Fodor 8.44 perc. 350 kbc-es kategóriában: 1. Rosenzweig 6.54 perc, 2. Victor Vasilev 7.165 perc, 3. Bujdos 7.375 perc. E kategóriában Popu I. Vasile, az OSP főtitkára

is benevezett, de géphiba miatt nem indulhatott a versenyben. 500 kbc-es kategóriában: 1. Barbu főhadnagy 4.35.5 perc, 92 kilométeres átlagssebességgel. 2. Grätz 4.37 perc. A 600 kbc-es kategóriában, amelyet ódalkocsival futottak, első lett a Fülöp-Lusztig pár 6.20 perc alatt, második a Rezsinek házaspár 8.10 perc alatt.

A Moto-Club versenyzői nagyban készülnek a június 9. és 10-iki budapesti nemzetközi versenyre, amelynek résztvevőit a péntek esti értekezleten jelölték ki a Szentgyörgy-utca 34 alatti klubhelyiségben.

INGATLAN-LAKÁS

ELADÓ 3 szobás komfortos villalaks, udvari vízvezetékkel. Cim a kiadóban. 1425

ELCSERELNEM belvárosi utcai 2 nagy szoba, alkoves, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló lakásomat szintén belvárosi 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségekből álló kisebb lakással. Cim a kiadóban. 1507

ELADÓ villanegyedben 3 kat. hold gyümölcsös, parcellázási terv van. Bugária-telepen lakóház 2 szoba, konyha, kerttel 25,000,000 lej. Megbízott „Imobilias” ingatlanforgalmi és másoló iroda Kolozsvár, Mihály király (volt Unió-utca) 2, I. emelet 9. 1532

ELCSERELNEM modern komfortos lakásomat szintén modern, komfortos kisebb lakással. Értekezni lehet Simon Pál ékszerősnél, Brattel-utca 16. 1547

KÜLÖNBEJÁRATU üres szobát keresek fürdőszobahasználattal, lehetőleg kertes házban. Kötéségeket megterítem. Cimet a kiadóba „Üres” jelígre. 1505

KERESÉK egy szoba, fürdőszobás lakást, esetleg butorozva. Minden költséget megtérítek. Grätz festőműhely, Fadrusz-utca 17. Telefon 602. 1130

MÚMALOM járási székhelyen, modern berendezéssel, napi 180 mázsa teljesítőképességgel eladó. Tárgyat: dr. Kiss, Unió-utca 18, emelet, 2-3-ig. 1560

ELCSERELNEM központi 3 szobás komfortos lakásomat hasonló két szobással, Szentegyház-utca 33, I. emelet. Gr

ÜZLETHELYISÉGET, raktárhelyiséget vagy földszinti üres szobát keresek, lehetőleg központban vagy főútvonalon. Cim a kiadóban. 1593

KERESÉK 2 szobás komfortos lakást a központban, vagy 1 szobás komfortost, esetleg butorral is átvannék. Ugyanőköt díjazok. Cim Minerva portásánál. 1599

ALKALMI VÉTEL! Erzsébet-ut környékén 2 szoba, konyhás szép új ház saroktelken 30 millió. Dónát-utca elején 1000 m² szarokparcella sürgősen eladó 25 millióért. Török-vágásban 1 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba, verandabó; álló nyaraló nagy gyümölcsös kerttel 50 millió. Mezey ingatlanforgalmi iroda, Dózsa György-utca 16, I. emelet. 1620

CHIESDEN (Szilágy megye) 7-járatu sikeresítés list- és olajmalom eladó. 60 hold szántó, rét, 3 hold szőlő, 5 szobás lakóház, pincék, magtár, istálló jutányosan eladó. Érdeklődni: Telefon 126, Sighet. 1601

EGY gyümölcsösöt vagy kertet magas áron bére vennék, esetleg fejvesz. Cim Széchenyi-tér 9, II. emelet, jobbra. 1561

KISEBB üzlethelyiséget keresek a belvárosban vagy forgalmas útvonalon. Italmérést, bodegát átvannék. „Sürgős” jelígre. 1296

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszoruk, fehér szörmekepek kikötésönzése. Dáhlja művirágszalon, Horea-utca 35. 1315

Dr. SIGISMUND Kálmán névre szóló 1769/1940-41. számú orvosi diploma elvesztett. Ervénytelen.

NEO-TOX jóísmert sváb- és ruszajbogar-szer ismét kapható minden szaküzletben. 1466

SZÖVET- és posztványozást vállalunk. Kolozsvár Pap-utca 36. 1557

VAGONHOZ társat keresek Magyarországra. Cim a kiadóban. 1534

„ADRIENNE” jelígre levél van a kiadóban. 1563

KÖZÉPKORU komoly nő hozzáillő iparos ismertséget keres házasság céljából. Leveleket „Szerényigényű” jelígre kérek. 1575

FELKEREM Apácán Sándor urat, aki Bertalan Béjáról hírt hozott, keressen fel Dézsma-utca 28 alatt. Dr. Podhradszky László. 1578

VILLANVMOTOR négyes elcserehető kettőssel vagy másfejjel. Kőrnálja-utca 2. szám. 1603

MEGISMERKEDNEK házasság céljából azon középkorú urileánnyal, aki a kereskedelmet kedveli és egy jóforgalmu üzlet kibővítéséhez anyagilag hozzájárulna. „Ambiciós” jelígre. 1610

BELVÁROSI jólménő vendéglői rész átadó 7 millióért. Havi részesedés 1,000,000 lej, esetleg több. Tőkevédelem biztosítva. Cim a kiadóban. 1594

KERESÉK olyan üzlethelyiséget (kalaszalon vagy hasonlót), melyből a tulajdonos felerészét bérebe adná kötött, rövidárú árúállítására. „Jó fizető” jelígre. 1593

Megjelent! Megjelent!

Dr. Groza Péter:
A börtön homályában
Verő Henrik:
A háború a vádlottak padján

Kérje minden könyvtárustól.
Corvinus kiadás.